

Zarządzenie nr 10/ZS/2024
Dyrektora Zespołu Szkół w Subkowach
z dnia 11 czerwca 2024 r.

w sprawie wprowadzenia Polityki oraz procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem
w Zespole Szkół w Subkowach

Na podstawie:

1. *Ustawy z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023.1606);*
2. *Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U.2024.560 t.j.);*

Zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam do stosowania przez wszystkich pracowników Polityki oraz procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Zespole Szkół w Subkowach w brzmieniu załącznika nr 1 do Zarządzenia.

§2

Każdy pracownik jest zobowiązany do zapoznania się z treścią Polityki oraz procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

§ 3

Zarządzenie podlega ogłoszeniu, poprzez wywieszenie na tablicy informacyjnej w pokoju nauczycielskim, udostępnieniu w e-dzienniku pracownikom pedagogicznym, przekazanie w wersji papierowej pracownikom niepedagogicznym oraz zamieszczone na stronie internetowej Zespołu Szkół w Subkowach

§ 3

Zarządzenie Dyrektora Zespołu Szkół w Subkowach wchodzi w życie z dniem 01.07.2024 r.

Zespół Szkół w Subkowach
SZKOŁA PODSTAWOWA
im. Leona Teligi
83-120 Subkowy ul. Zamkowa 2
tel./fax 58 536-84-11, 536 85 66

DYREKTOR
Zespołu Szkół w Subkowach
mgr Waldemar Pawlusek

Polityka oraz procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem

ZESPÓŁ SZKÓŁ W SUBKOWACH

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników zatrudnionych w Zespole Szkół w Subkowach jest działanie dla dobra każdego dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy traktują dziecko z szacunkiem i uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy, realizując powyższe zadania, działają w ramach obowiązującego prawa, statutu szkoły, wprowadzonych regulaminów oraz powierzonych im kompetencji, określonych w indywidualnych umowach oraz zakresach czynności.

§ 1. Słowniczek

Ileokroć w niniejszym dokumencie, bez bliższego określenia, jest mowa o:

- 1) pracownikach – należy przez to rozumieć wszystkich nauczycieli, pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w szkole i przedszkolu na podstawie umowy o pracę, a także umowy cywilnoprawnej, wolontariatu lub osoby odbywającej staż;
- 2) dziecku – należy przez to rozumieć każdego ucznia, w tym z oddziału przedszkolnego, do ukończenia 18. roku życia;
- 3) klasie – należy przez to rozumieć grupę przedszkolną;
- 4) opiekunie dziecka – należy przez to rozumieć jego rodzica lub opiekuna prawnego, którym jest również rodzic zastępczy;
- 5) zgodzie rodzica – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka;
- 6) krzywdzeniu dziecka – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

§ 2.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Pracownicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci (zał. nr1).
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownik ma obowiązek zgłoszenia tego do pedagoga szkoły, który podejmuje stosowne działania, między innymi przedstawia rodzicom dostępną ofertę wsparcia.
3. W statucie są opracowane prawa i obowiązki uczniów, w tym zasady zachowania obowiązujące uczniów.
4. W ramach pracy wychowawczej zasady bezpiecznego zachowania omawia się kompleksowo na godzinach do dyspozycji wychowawcy, podczas zajęć przedszkolnych, a także sytuacyjnie w miarę potrzeb.
5. Zachowania niedozwolone w relacjach między dziećmi to w szczególności: przemoc fizyczna, agresja słowna, niszczenie cudzej własności, wymuszenia, szantaż, cyberprzemoc.
6. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka.

§ 3.

Zasady rekrutacji pracowników

1. Rekrutacja nauczycieli odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie – Karta Nauczyciela oraz obowiązku weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych oraz w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym.
2. Rekrutacja pracowników administracji i obsługi odbywa się na zasadach określonych w ustawie o pracownikach samorządowych i przepisach wykonawczych oraz obowiązku weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym.

§ 4.

Zasady bezpiecznych relacji między pracownikami placówki a dziećmi

Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem ustalone w szkole i przedszkolu na podstawie obowiązujących przepisów prawa, statutu, regulaminu pracy i innych przepisów wewnętrznych, w szczególności:

- 1) relacja z dziećmi powinna być profesjonalna, komunikaty bądź działania wobec dziecka powinny być odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i zrozumiałe dla dziecka;

- 2) nie wolno w obecności dzieci niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym, przemocowym;
- 3) kontakty z dziećmi powinny być nacechowane szacunkiem, cierpliwością, życzliwością, dbałością o bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne konkretnego dziecka i dzieci pozostałych;
- 4) niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie.
- 5) nie wolno stosować gróźb;
- 6) pracownik Szkoły zobowiązany jest do równego traktowania uczniów, niezależnie od ich wieku, płci, statusu materialnego, wyznania, pochodzenia etnicznego, wyglądu zewnętrznego, umiejętności czy też niepełnosprawności;
- 7) w każdej sytuacji nieodpowiedniego zachowania się dziecka przeprowadzana jest rozmowa wychowawcza informująca i wyjaśniająca konsekwencje jego czynów;
- 8) nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.

Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowany i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu, jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, specjalne potrzeby edukacyjne i sytuację dziecka niepełnosprawnego (np. przytulenie).

- 9) w uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z dzieckiem. Do sytuacji takich zaliczyć można:
 - a) pomoc dziecku, w tym niepełnosprawnemu, jeżeli typ niepełnosprawności tego wymaga, np. poruszanie się po szkole, czynności higieniczne,
 - b) pomoc dziecku w spożywaniu posiłków,
 - c) mocne przytrzymanie dziecka, jeżeli jego zachowanie zagraża zdrowiu lub życiu innych osób lub jego samego;
- 10) nie jest dozwolone nawiązywanie kontaktów z dziećmi uczęszczającymi do placówki poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych;
- 11) jeśli zachodzi konieczność kontaktu z dzieckiem lub nauczycielem poza godzinami pracy Szkoły, dozwolone są środki:
 - a) służbowy e-mail;
 - b) komunikator oddziałowy (jeśli zastał założony);
 - c) dziennik elektroniczny.
- 12) znajomość i zaakceptowanie zasad przez pracowników są potwierdzone podpisaniem przez pracownika oświadczenia (zał. nr 2),
- 13) należy dbać o poufność i ochronę informacji dotyczących dziecka.

§ 5.

Procedura interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

1. W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek przekazania uzyskanej informacji (zał. nr 3) do wychowawcy klasy, a wychowawca kontaktuje się z pedagogiem.
2. Pedagog wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o podejrzeniu.
3. Pedagog w porozumieniu z psychologiem sporządza syntetyczny opis sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami (zał. nr 4). W opisie powinny znaleźć się w szczególności takie informacje jak: kogo dotyczy sytuacja, badany problem, ustalenia, podjęte kroki, osoby zaangażowane.
4. Jeśli z analizy sytuacji wyniknie konieczność podejmowania dodatkowych działań, pedagog w porozumieniu z psychologiem i wychowawcą dziecka przygotowuje plan pomocy dziecku.
5. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące podjętych działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji i zapewnienia możliwego wsparcia, jakie zaoferuje się dziecku.
6. W przypadku drobnych incydentów, gdy ryzyko powtarzalności sytuacji jest nieznaczne, dokonuje się stosownych wpisów w dokumentacji wychowawcy klasy.

§ 6.

Procedura interwencji w przypadku wykorzystania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego nad dzieckiem

1. W przypadkach dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego nad dzieckiem o dużym nasileniu, dyrektor, na wniosek pedagoga, powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog, psycholog, wychowawca oraz inni członkowie mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku.
2. Dyrektor oraz osoby przez niego upoważnione mogą złożyć do odpowiednich służb/instytucji zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, jeśli sytuacja wymaga natychmiastowych działań.
3. Dyrektor lub osoby przez niego upoważnione, na podstawie zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji dziecka, mogą złożyć zawiadomienie do sądu opiekuńczego lub mogą wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”
4. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie opisu sporządzonego przez członków zespołu.
5. Plan, o którym mowa w p.4, jest konsultowany z rodzicami w celu włączenia ich do współpracy na rzecz zmiany sytuacji dziecka.
6. W sytuacji, gdy potencjalnym sprawcą krzywdzenia dziecka jest rodzic, wyłącza się go z działań, spotkań i ustaleń, jeśli to miałoby narazić dziecko na dalsze krzywdzenie. W takiej sytuacji rozmowy i ustalenia prowadzi się z drugim rodzicem.

7. W sytuacji, gdy rodzic/rodzice są potencjalnymi sprawcami krzywdzenia dziecka i nie można wskazać opiekuna, który zagwarantuje dziecku bezpieczeństwo, nawiązuje się współpracę z odpowiednimi służbami/instytucjami, by zabezpieczyć dziecko.
8. Dokumentacja dotycząca ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego przechowywana jest w gabinecie pedagoga, zabezpieczona przed dostępem osób nieupoważnionych.

§ 7.

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w placówce

1. W szkole i przedszkolu, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia się ochronę wizerunku dziecka i najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i przepisami wewnętrznymi.
2. Opiekunowie wyrażają pisemną zgodę, wraz z wnioskiem o przyjęcie do przedszkola i szkoły na umieszczanie zdjęć dziecka na stronie internetowej placówki.
3. Pracownikom nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody opiekuna dziecka.
4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
5. W szkole nie wolno udostępniać przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka, bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
6. Pracownik Szkoły nie może utrzymywać wizerunków dzieci w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun dziecka nie wyraził na to zgody.

§ 8.

Zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych

1. Szkoła podejmuje działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zapewniając dzieciom dostęp do internetu podczas planowych zajęć poprzez Ogólnopolską Sieć Edukacyjną.
2. Na terenie szkoły dostęp dziecka do internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela na lekcjach informatyki lub innych zajęciach z wykorzystaniem internetu.
3. Nauczyciel prowadzący zajęcia ma obowiązek okresowego informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu.
4. Szkoła zapewnia dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu na swojej stronie internetowej oraz poprzez informacje umieszczane na holach szkoły.

§ 9. Szkolenie personelu

1. Osoby odpowiedzialne za szkolenie personelu w zakresie stosowania standardów to wicedyrektor szkoły i pedagog szkolny/psycholog.
2. Wicedyrektor szkoły w szczególności:
 - 1) przekazuje informacje prawne oraz nadzoruje przestrzeganie ustalonych standardów;
 - 2) monitoruje przepływ informacji o standardach obowiązujących w szkole do rodziców, uczniów, pracowników;
 - 3) organizuje w miarę potrzeb i możliwości szkolenia z ekspertami zewnętrznymi.
3. Pedagog szkolny/psycholog w szczególności:
 - 1) omawia pragmatykę wdrażania standardów;
 - 2) szkoli personel;
 - 3) aktualizuje informacje o standardach na stronie szkoły.
4. Zasady przygotowania personelu do stosowania standardów:
 - 1) informacja o standardach obowiązujących w szkole oraz związanych z tym regulacjach prawnych – dostępna jest dla każdego pracownika szkoły na stronie szkoły, a także w pokoju nauczycielskim;
 - 2) przed rozpoczęciem roku szkolnego organizowane jest szkolenie dotyczące standardów obowiązujących w szkole;
 - 3) nowozatrudnieni pracownicy są szkoleni w pierwszym tygodniu pracy;
 - 4) dokumentowanie działań może się odbywać w szczególności poprzez informacje przesyłane w e-dzienniku, przygotowanie listy obecności ze szkoleń, w przypadku indywidualnego instruktazu – zapis w dzienniku pedagoga/psychologa szkolnego.

§ 10. Monitorowanie

1. Osobą odpowiedzialną za Politykę ochrony dzieci w Zespole Szkół w Subkowach jest pedagog szkolny.
 2. Pedagog przeprowadza wśród pracowników szkoły i przedszkola, co najmniej raz na dwa lata, ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki, dokonuje opracowania wypełnionych ankiet, sporządza raport, który przekazuje wicedyrektorowi (zał. nr 5)
 3. Wicedyrektor wprowadza do polityki niezbędne zmiany i ogłasza nowe brzmienie Polityki.
- 

§ 11.
Przepisy końcowe

1. Polityka wchodzi w życie 15 sierpnia 2024 r.
2. Standardy obowiązujące w szkole są dostępne na stronie www szkoły, w pokoju nauczycielskim oraz w wersji skróconej przeznaczonej dla dzieci.
3. Dzieci są informowane o standardach przez wychowawców, w pierwszym miesiącu nauki.
4. Opiekunowie są informowani o standardach na pierwszym zebraniu z wychowawcą, w danym roku szkolnym.
5. Zapoznanie się ze standardami jest udokumentowane podpisaniem przez opiekunów oświadczenia (zał. nr 6).

DYREKTOR
Zespołu Szkół w Subkowach
mgr Waldemar Pawluszek

Subkowy, 15 sierpnia 2024 r.

Zespół Szkół w Subkowach
SZKOŁA PODSTAWOWA
im. Leona Teligi
83-120 Subkowy ul. Zamkowa 2
tel./fax 58 536-84-11, 536 85 66

CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECI

1. Pracownicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich, takie jak:

- 1) uczeń jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
- 2) uczeń kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
- 3) uczeń żebrze, wymusza jedzenie od innych - uczeń jest głodny;
- 4) uczeń nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
- 5) uczeń nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
- 6) uczeń ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
- 7) podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., uczeń często je zmienia;
- 8) pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego - uczeń nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- 9) boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
- 10) uczeń wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- 11) uczeń cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
- 12) uczeń jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.;
- 13) uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
- 14) uczeń ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
- 15) używa środków psychoaktywnych;
- 16) nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego);
- 17) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;

18) uczeń jest rozbudzony seksualnie nie stosownie do sytuacji i wieku;

19) uczeń ucieka z domu;

20) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania ucznia;

21) uczeń mówi o przemocach.

2. Jeżeli z objawami u ucznia współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że uczeń jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione.

Niepokojące zachowania rodziców to:

1) rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń ucznia;

2) rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem ucznia;

3) rodzic (opiekun) mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża, strofuje ucznia (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);

4) rodzic (opiekun) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego;

5) rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami małoletniego;

6) rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;

7) rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji;

8) rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;

9) rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji; 10) wypowiada się niespójnie;

11) rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;

12) rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;

13) rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;

14) rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

Uwaga: Informacje o zachowaniach należy analizować biorąc pod uwagę całość informacji o rodzinie. Pojedynczych zachowań z listy nie można traktować jako jednoznacznie wskazujących na zaniedbanie czy krzywdzenia.